

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.012/2023/6.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő (alperesi képviselő címe)
A per tárgya:	közszolgálati tárgyú közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 5. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Szegedi Törvényszék 103.K.700.917/2022/4.

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 120.500 (százhúszezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2020. január 8. napjától jegyzői munkakörben állt határozatlan idejű közszolgálati jogviszonyban az alperesnél. Az alperes, mint közös önkormányzati hivatal

település 1-, település 2-, és település 3 Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2012. december 18-án kötött megállapodásával (a továbbiakban: megállapodás) igazgatási feladataik ellátására jött létre 2013. január 1-jétől a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 85. § alapján. A felperes személyi illetményét 2020. február 28-án a település 1 Község Önkormányzat polgármestere KAS/57-2/2020. iktatószámú döntésével 2020. március 1-től 2020. december 31-ig havi 523.900 forintról 602.500 forintra emelte az alperes pénzügyi csoportvezetője hosszantartó távolléte okán a pénzügyi többletfeladatok jegyző részéről való maradéktalan ellátása miatt. A felperes kinevezése 2020. március 12-én ennek megfelelően került módosításra a KAS/57-2/2020. ügyiratszámú „Kinevezésmódosítása közszolgálati jogviszonyban” nevű okirattal.

[2] település 1 Község Önkormányzat képviselő-testülete 2017. évben pályázatot (a továbbiakban: EFOP pályázat) nyújtott be az alperesen keresztül az EFOP-1.2.9-17-2017-00078 azonosítószámú „Nők, család, munkavállalás-szemléletformáló program a Dél-Békési térségben” című projekt pályázati felhívásra. A támogatási szerződés teljesítésével kapcsolatban 2020. május hónapban az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) szabálytalanságot állapított meg, majd a szerződéstől elállt és a teljes összeg visszafizetésére kötelezte az alperest. A tagönkormányzatok között szakmai és elszámolási vita keletkezett a visszafizetendő összeg tekintetében, település 3 és település 2 polgármesterei ugyanis úgy foglaltak állást, hogy az összeg visszafizetése kizárólag település 1 kötelezettsége.

[3] A pályázati pénz visszafizetése miatt a tagönkormányzatok között kialakult vita indította el azt a folyamatot, melynek eredményeként az alperes település 3 és település 2 polgármestereinek lakosságarányában 2021. január 22. napján aláírt többségi döntésével a felperes közszolgálati jogviszonyát 2021. január 31. napjától két hónap felmentési idővel 2021. március 31. napjával a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 63. § (2) bekezdés e) pontjára hivatkozással, bizalomvesztés miatt felmentéssel megszüntette. A döntéssel a gesztor település 1 Község Önkormányzatának polgármestere nem értett egyet, így azt nem írta alá.

[4] A felmentés indoklása szerint a felperes a Kttv. 76. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségének nem tett eleget, nem szakmai lojalitással látta el a feladatait, szakmai értékek iránt elkötelezettséget nem mutatott, együttműködést nem alakított ki, fegyelmezett és lényeglátó feladatvégzés a munkájára nem volt jellemző, a tagönkormányzatok irányába – különösen település 2 és település 3 települések esetében – elhivatottságot és együttműködést nem tanúsított. A bizalomvesztést megalapozó felperesi magatartások körében többek között hivatkozott arra, hogy a felperes nem megfelelő lojalitással kezelte az EFOP pályázattal kapcsolatos szabálytalansági eljárás ügyében a három tagtelepülést, kizárólag település 1 érdekeit vette figyelembe, a többi tagönkormányzatét nem; a veszélyhelyzet feloldását követően nem nyújtott tájékoztatást a közös hivatal júniusra tervezett soros ülésével kapcsolatban; a 2020. augusztus 17. napján megtartott közös önkormányzati hivatali ülésen nem volt tárgyalható a költségvetés az anyagok hiánya miatt, az ülés összehívására és a jegyzőkönyv megküldésére is késve került sor; az elkészített 2019. évi beszámoló és 2020. év teljesítésének táblái nagyfokú eltérést mutattak az év elején elfogadott költségvetéshez képest; a költségvetéssel kapcsolatos problémák 2020. október 15-én tartott megbeszélése során település 2 polgármestere sérelmezte, hogy a beleegyezése és minősítési javaslata nélkül a közös hivatali megállapodás 10. pontjának megsértésével emelték meg a felperes bérét, így a százalékos bérmegosztás a vezetők esetében aránytalan terhet ró a kirendeltségekre és az elfogadott költségvetésre. Rögzítették, hogy a bér eltérítése és a költségvetés egyoldalú módosítása kimeríti azt a tény, hogy a jegyző feladatvégzése nem fegyelmezett és nem lényeglátó, a vezetőkkel való együttműködése nem történik meg ezek

szerint a kinevezése óta. Ezek után település 2 és település 3 polgármestere azt igényelte, hogy a megállapodásban részes minden település saját költsége terhére fizesse a dolgozóit, legfőképp a vezetői bérek százalékos megosztása kerüljön módosításra. A jegyző ígéretet tett arra, hogy a megállapodás kért módosítását elkészíti, ezt megelőzően állásfoglalás beszerzése végett megkereste a Magyar Államkincstárt és az illetékes kormányhivatalt, amelyről emailben tájékoztatta a módosítást igénylő polgármestereket. A 2020. november 3. napján megtartott önkormányzati közös hivatali ülésen település 2 és település 3 képviselői a megállapodás módosítását, illetve a 2020. évi beszámolót elfogadták, míg a település 1iek nem, mivel – a felmentés indokolása szerint – a képviselők nem kaptak tájékoztatást a jegyzőtől, hogy miért van szükség a módosításra, a bérével kapcsolatos körülményeket nem kívánta megosztani a település 1i képviselőkkel, így befolyásolta a település 1i képviselők döntését, ezáltal a jegyző a vezetőihez nem volt lojális, szakmai lojalitása az ülésen nem volt megfelelő. A két polgármester által aláírt és a két testület elfogadott közös hivatali létrehozó megállapodás módosítását, mint lakosságszámban többséget képviselő önkormányzati döntést a jegyző nem ellenjegyezte, azt csupán záradékkal látta el. település 2, illetve település 3 településen a felperes ügyfélfogadást nem tartott, és telefonon sem volt elérhető. A felmentésben település 3 polgármestere kifejtette, hogy a település 1 község polgármestere által egyoldalúan megemelt jegyzői bérhez nem kíván hozzájárulni, ugyanakkor gondoskodott arról, hogy a közös önkormányzati hivatal költségvetésén felül település 3 Község Önkormányzata a 2020. évi költségvetési hozzájárulását átutalja a közös önkormányzati hivatal bankszámlájára, a végegyházi kirendeltségen dolgozó 1 fő köztisztviselőnek a jogszabály alapján járó jubileumi jutalma alperes általi megfizetése céljából. A kifizetésről a felperes két hét elteltével gondoskodott. A felperes a 2021. évi közös hivatali költségvetés tervezetét úgy küldte meg a végegyházi kirendeltségnek, hogy nem előzte meg előzetes tárgyalás.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[5] A felperes a felmentés jogellenessége miatt előterjesztett módosított keresetében kérte kötelezni az alperest tíz havi illetményének megfelelő 6.025.000 forint átalánykártérítés és kamata megfizetésére a Kttv. 193. § (5) bekezdése alapján. Álláspontja szerint a Kttv. 66. § (2) bekezdésben és a 76. § (2) bekezdésben meghatározott feltételek nem valósultak meg, mert a feladatait a vezető iránti szakmai lojalitással és a vezető szakmai értékei iránti elkötelezettséggel látta el. Hivatkozott a Kttv. 66. § (1) bekezdésre, 63. § (2) bekezdés e) pontra, a 3/2016. KMK véleményre, a 24/2016. számú munkaügyi elvi határozatra és több kúriai eseti döntésekre. Sérelmezte, hogy a felmentésre hónapokkal a „bizalomvesztésre okot adó” körülmények bekövetkezése után került sor; az alperes a jogviszonyt megszüntető okiratban számos absztrakt kötelezettségszegést jelölt meg, konkrétumokat nem fogalmazott meg.

[6] A felmentésben foglaltak egészének vitatása mellett az illetmény emelésével kapcsolatban kifejtette, hogy település 1 polgármestere egyeztetésen kérte, hogy mivel a kirendeltség-vezetők bére a Kttv. 133. § (3) bekezdése alapján havi bruttó 40.000-40.000 forinttal eltérítésre került, a hatályos megállapodás alapján készüljön el a 2020. évi elszámolás azzal, hogy a megemelt részt minden település teljes egészében maga viseli. Ehhez képest település 3 és település 2 polgármesterei a megállapodás módosítását a 2020. november 3. napjára összehívott közös képviselő-testületi ülésre olyan tartalommal kérték, hogy visszamenőlegesen 2020. január 1. napjától minden részes település a saját vezetőjének

a bérét fizeti. település 2 és település 3 települések nem kívántak hozzájárulni a közös hivatal munkaszervezeti feladatainak ellátásához, amihez a hatályos megállapodás szerint havonta 33.000-33.000 forint hozzájárulást fizetnek település 1 részére. A felperes ennek a kérésnek megfelelően készítette elő a megállapodást, melyet végül település 2 és település 3 képviselő-testülete elfogadott, míg település 1 képviselő-testülete a visszaható hatályú módosítás miatt azt nem fogadta el. A felperes álláspontja szerint a felmentés ezt értékeli akként, hogy a település 1 képviselőket megtevesztette.

[7] Azzal is érvelt, hogy jogszerűen nem ellenjegyezhetette a megállapodás módosítását, mivel azt a létrehozó önkormányzatok képviselő-testületei külön-külön minősített többségű szavazattal elfogadott határozattal együttes ülés keretében nem hagyták jóvá, így az nem lépett hatályba. Az ellenjegyzés hiánya terhére nem róható, az eljárása helyességét a Békés Megyei Kormányhivatal BE/02/122-4/2021. ügyiratszámom kiadott „szakmai segítségnyújtás” tárgyában adott tájékoztatás 1.a. pontja is alátámasztja.

[8] Az alperes védiratában a kereset elutasítását és perköltségben marasztalását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerűségét és megismételte a felmentésben foglaltakat. A 10 havi átalánykártérítést megalapozatlannak és túlzott mértékűnek tartotta a felperes 1 évig fennálló jegyzői közszolgálati jogviszonyára tekintettel; kifogásolta, hogy az átalánykártérítés összecszerűségét a felperes nem indokolta, nem tett nyilatkozatot újbóli elhelyezkedésével, munkakeresése nehézségével kapcsolatban.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta és a felmentés jogellenessége jogkövetkezményeként kötelezte az alperest 8 havi illetménynek megfelelő 4.820.000 forint átalánykártérítés és késedelmi kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperest 118.908 forint perköltségben marasztalta.

[10] Ítéletét a Kttv. 9. § (1)-(2) bekezdésre, 60. § (2) bekezdés d) pontra, 63. § (2) bekezdés e) pontra, 63. § (3) bekezdésre, a 76. § (2) bekezdésre, 193. § (5) bekezdésre, 235. § (1) bekezdésre, 254. § (2) bekezdésre, az Mötv. 67. § (1) bekezdés f) pontra, 83. § b) -c) pontra alapította, hivatkozott továbbá az EBH2016. M.24. számú eseti döntésre, a 3/2016. (III. 21.) KMK vélemény 5. pontra, a Kúria Mfv.10.009/2020/4. számú határozatára és a BH2002.116. számú eseti döntésre, a Kúria Mfv.II.10.179/2017/5., Kfv.IX.37.673/2019/5., Kf.VII.39.267/2021/10. számú határozataiban foglaltakra. Az Mötv. 83. § b) pontja alapján arra a következtetésre jutott, hogy a munkáltatói jogok közül a felmentés jogát a közös hivatali létrehozó települések polgármesterei lakosságszám arányosan gyakorolják, település 3 és település 2 lakossága kiteszi a közös hivatalban résztvevő települések összlakosságának több mint felét, ezért a felperessel közölt felmentés formai hibában nem szenved.

[11] A lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapította, hogy a felmentés indoka nem valós, a megjelölt indokokból okszerűen nem következik a felperes jogviszonyának megszüntetése, a bizalomvesztést megalapozó objektív tények nem voltak megállapíthatóak, így a felmentésre jogellenesen került sor. Kifejtette, hogy a bizalomvesztésre történő hivatkozáshoz nem elegendő valamely állami tisztviselői kötelezettségszegés igazolása, szükséges a kölcsönös együttműködés szerinti munkavégzésben megnyilvánuló bizalmi elvben bekövetkezett „törésre” történő utalás is. A bizalomvesztés egy erkölcsi, etikai jellegű,

a munkavégzésben megnyilvánuló bizalmi elvet juttat kifejezésre, amely az érintettek között szubjektív érzéssel túli körülmény kell, hogy legyen, hiszen vita esetén a munkáltatónak kell bizonyítania azok valóságát és okszerűségét.

[12] Indoklása szerint a peres eljárásban meghallgatott polgármesterek maguk sem tudták tágabb körben meghatározni az együttműködési kötelezettség teljesítése vonatkozásában a felperestől elvártakat; a felmentést aláíró polgármesterek úgy értékelték a felperes terhére az alkotó együttműködés hiányát, hogy azt aktívan maguk sem tanúsították. A visszatérítendő támogatás kapcsán a felperes nem járt el jogellenesen; a felmentésbe foglalt kötelezettségszegések (pénzügyi tervezet, zárszámadás elkészítésének késedelme, döntés-ellenjegyzés megtagadása) felperes terhére nem voltak értékelhetőek.

[13] Rögzítette, hogy jogellenesen minősítette a felmentés a felperes mulasztásának azt, hogy a megállapodást módosító két önkormányzat 2020. november 3-i döntését – település 11 polgármester támogatása nélkül – nem ellenjegyezte. A település 11 polgármester aláírása hiányában a Mötv. 85. § (3c) pontja szerint a módosító döntés semmis, ezt támasztotta alá a Békés Megyei Kormányhivatal szakmai segítségnyújtása is. A jegyzői ellenjegyzés hiánya az alperes jogszerű működését biztosította, emellett az alperes nem igazolta, hogy a jegyző a település 11 képviselők irányába a tájékoztatási kötelezettségét megszegte.

[14] Az illetmény emelésével kapcsolatosan rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a Mötv. 67. § (1) bekezdés f) pontja és 83. § c) pontja szerint a polgármester gyakorolja a munkáltatói jogokat a jegyző tekintetében. A Kttv. 235. § (1) bekezdése és a 254. § (2) bekezdése szerint a jegyző részére a polgármester személyi illetmény megállapítására volt jogosult, emiatt a felmentés jogellenesen kérte számon személyi illetmény megállapítását és az ezzel kapcsolatos kommunikáció hiányát a felperesen, mivel az nem a felperes, hanem a munkáltatói jogkör gyakorlóinak hatáskörébe tartozik. A béremelés a három polgármester között vitát generált, amelyet a felmentést aláíró két polgármester a felperes terhére rótt méltatlanul. Ezzel kapcsolatban együttműködés körében felperesi mulasztást az alperes nem tudott sikerrel bizonyítani.

[15] Az együttműködési kötelezettség vizsgálata körében értékelte a vírushelyzet miatt kialakult megváltozott eljárásrendet, amely szükségképpen érintette az alperes működését, az ezzel járó személyes jelenléthez kötött ülések megtartásának nehézségét, ügyfélfogadás tartását, illetve a döntéselőkészítő munka esetleges elhúzódását.

[16] A törvényszék az átalánykártérítés mértékét a Kttv. 193. § (5) bekezdése alapján a jogellenesség jogkövetkezményeként nyolchavi illetmény összegében állapította meg, mert a bizalomvesztést megalapozó objektív tények hiányában a közszolgálati jogviszony megszüntetését súlyos jogsértésnek minősítette és rögzítette, hogy a felperessel szemben méltánytalanul jártak el. Értékelte a felperes 13 éves közszolgálati jogviszonya megszakadását és ennek vagyoni következményeit, így a három kiskorú gyermeket nevelő elnehezült családi helyzetét, elhelyezkedési nehézségét, ugyanakkor figyelembe vette a jegyzői jogviszony fennállásának 1 éves időtartamát.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[17] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan az átalánykártérítés mértékének 964.000 forintra, azaz 2 hónapra való leszállítását kérte. Harmadsorban - a másodfokú tárgyaláson előadott pontosítás szerint - a felperes 100.000 forint elsőfokú perköltségben való marasztalását indítványozta,

mivel összességében, valamennyi perbe hozott kereseti kérelmére figyelemmel a felperes pervesztes lett, ugyanis csak a harmadlagos kereseti kérelme volt teljesíthető, a többitől, az eredményes alperesi védekezés miatt állt el. Fellebbezésében kérte továbbá a felperes másodfokú perköltségben marasztalását is.

[18] Állította, hogy az ítélet sérti a Kttv. 60. § (2) bekezdés d) pontját, továbbá a 63. § (2) bekezdés e) pontját, 66. § (1) bekezdését és a 76. § (2) bekezdését. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban nem volt vitatott, hogy település 2 és település 3 polgármesterének megkerülésével, véleményük és minősítési javaslatuk, valamint beleegyezésük nélkül, a megállapodás 10. pontjának megsértésével a felperes illetményét még próbaidő alatt megemelte a település 1i polgármester.

[19] Érvelése szerint a település 1i polgármester és a felperes megegyeztek abban, hogy település 2 és település 3 megkerülésével egyoldalúan növelik meg a felperes munkabérét. A felperestől ugyanakkor elvárható lett volna, hogy egyrészt a jogszabályoknak megfelelően járjon el az emelés tárgyában, másodsorban erről a másik kettő önkormányzatot is tájékoztassa és a megállapodást betartva közös ülésen történő döntést szerezzen be ezzel kapcsolatban. Ezért a felmentés indoka, – miszerint „a bér eltérítése és ezáltal a költségvetés egyoldalú módosítása alátámasztja azt a tényt, hogy a felperes feladatvégzése nem volt fegyelmezett és a vezetőkkel (település 2 és település 3 polgármestereivel) a kinevezése óta nem volt együttműködő” – valós, mivel az illetményének megemeléséről nem tájékoztatta őket. Mindez, álláspontja szerint tanú 1 polgármesternek az elsőfokú bíróság előtt a 103.K.700.917/2022/3. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatából és a Békés Megyei Kormányhivatal 2021. február 11. napján kelt szakmai segítségnyújtásából is következik. Hozzátette azt is, hogy a felperes kifejezetten csak a település 1i polgármesterrel működött együtt, aminek egyik oka az egyoldalú béremelés megvalósítása lehetett. A felperes fenti magatartásából következően együttműködése és lojalitása település 2 és település 3 felé nem valósult meg, pedig a vezetői külön felhívták a figyelmét, hogy mindhárom településért felelősséggel tartozik. település 2 és település 3 polgármesterei részéről a bizalomvesztés bekövetkezett azzal, hogy a felperes nem alakított ki olyan kapcsolatot és együttműködést, amely feladatköréből adódóan szükséges és elvárható lett volna, továbbá a megállapodás megsértésével a béremelés egyoldalúan valósult meg a település 1i polgármesterrel együttműködve, kihagyva belőle a másik két település polgármesterét. A bizalomvesztés ezen indokai a felmentésben részletesen rögzítésre kerültek, melyek valóságok, világosak és okszerűek. Hivatkozott a Békés Megyei Kormányhivatal szakmai segítségnyújtásának 4. pontjára, amely alapján a felperesnek kellett volna felhívnia a település 1i polgármester figyelmét, hogy minősítés hiányában 2020. márciustól nem lehet személyi illetménye, hiszen még a 60 nap sem telt el az alkalmazásának a kezdetétől. A másik két polgármester csak később szembesült ezzel, a tisztesség és jóhiszeműség elve nem érvényesült. Azt is vitatta, hogy a felperes pénzügyes hiányában a többletmunka ellátásáért kapott plusz pénzt, mert erre a feladatra megbízási szerződéssel külsős könyvelőt alkalmaztak.

[20] Az átalánykártérítés mértékét illetően arra hivatkozott, hogy a vírushelyzet miatt 2020-ban a munkateher az átlagosnál kevesebb volt, a felperes jegyzői megbízása mindösszesen egy évet ölelt fel, amihez mérten a 8 hónap átalánykártérítést eltúlzottnak tartotta. Kifogásolta a felperes 3 kiskorú gyermekéről való gondoskodás és 13 évi közszolgálati jogviszony figyelembevételét, valamint sérelmezte, hogy a felperes nem indokolta a jogviszonya megszűnése utáni elhelyezkedése elmaradását. Hivatkozott még arra is, hogy a felperes nagy összegű szabadság megváltásban részesült; a közszolgálati jogviszonyának 13 éves időtartama pedig nem változtatja meg az átalánykártérítés jogi jellegét, és nem transzformálja át végkielégítéssé. Az átalánykártérítésre vonatkoztatható jogszabálysértést a fellebbezésében nem jelölt meg.

[21] Harmadlagos fellebbezési kérelmét is jogszabálysértés megjelölése nélkül indokolta.

[22] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszerű, megalapozott és a bírói gyakorlatnak megfelelő döntést tartalmaz. Sérelmezte, hogy a fellebbezés nem jelöli meg a hivatkozott jogszabálysértés(ek) mennyiben és milyen okból valósultak meg, illetve az(ok) a fellebbezésben előadott körülményekből miként következnek. Megismételte a kereseti állítását, miszerint a Kttv. 66. § (2) bekezdésében és a 76. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek esetében nem valósultak meg. Egyrészt cáfolta, hogy a település 1. polgármester perbeli nyilatkozatból a fellebbezésben állított tényekre lehetne következtetni, másrészt a megállapodás 10. pontja kizárólag a jegyző kinevezéséhez, felmentéséhez és jutalmazásához kapcsolatos kérdésekben kívánja meg település 1, település 2 és település 3 településeinek polgármestereinek lakosságszám-arányos többségi döntését.

[23] Arra is hivatkozott, hogy a felmentés a fenti tárgykörök egyikét sem érinti; az egyéb munkáltatói jogok az Möt. 67. § (1) bekezdésének f) pontja alapján és a megállapodás szerint is a (gesztor) település polgármesterének a hatáskörébe tartozik, felmentése erre jogszerűen nem alapítható. Harmadrészt, amennyiben az illetmény megállapításával kapcsolatosan a tájékoztatási kötelezettség fenn is állt a másik két település polgármestere irányába, az semmilyen módon nem hozható összefüggésbe magatartásával, ugyanígy a személyi illetmény megállapítása szabályainak betartása sem. Végül hangsúlyozta, hogy a közölt felmentés a „jogszabálysértő béremelésre” vagy a személyi illetmény „jogszabálysértő” megállapítására utalást nem tartalmaz, így alperes erre a körülményre, különösen a másodfokú eljárásban jogszerűen már nem hivatkozhat.

[24] Arra is kitért, hogy az összegszerűséggel, illetve az átalánykártérítés bírói mérlegelésével összefüggő jogszabálysértésre a fellebbezés egyáltalán nem hivatkozott, ezen kívül az elsőfokú bíróság által megállapított összeg mérséklését nem tartotta indokoltnak. Ugyanígy a pertárgyérték meghatározása, a pernyertesség-pervesztesség megállapítása és a perköltség viselése körében is a hatályos perrendi szabályoknak megfelelően járt el a törvényszék, ezért az alperesi érvelés álláspontja szerint e körben sem foghatott helyt.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[25] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[26] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, az ügyet a fellebbezésben előterjesztett kérelem alapján tárgyaláson bírálta el.

[27] Abszolút eljárási szabálysértés hiányában a fellebbezési eljárás kereteire nézve rögzítendő, hogy a Kp. 100. § (1) bekezdésében foglalt együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit is (Kúria Kfv.VII.37.422/2020/8., Kfv.VII.37.651/2020/6.). Az átalánykártérítés összegszerűségével összefüggő ítéleti megállapításokat és az elsőfokú bíróság perköltség megállapítási kötelezettsége alapjául szolgáló pervesztesség-pernyertesség arányának helyes meghatározását vitató fellebbezési érvelésében nem jelölte meg a megsértett eljárási és anyagi jogi jogszabályhelyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla e körben nem vizsgálhatta.

[28] Az elsőfokú bíróság a fellebbezés másodfokú bíróság által vizsgálható részében, a felmentés jogszerűsége tekintetében vitatott körben a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, hatályon kívül helyezést indokoltá tévő lényeges eljárási szabálysértést nem követett el, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a megállapított tényállást, többek között a felperes illetménye emelése körében a másodfokú bíróság kiegészítette a rendelkezésre álló adatok alapján. A fellebbezés a tényállásban rögzített felmentési indokok közül kizárólag a felperes illetményemeléssel összefüggő indokát érintette. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által ekörben levont jogi következtetésekkel egyetértett és a fellebbezés alapján az alábbiakat emeli ki.

[29] Az alperes alaptalanul állította, hogy az elsőfokú peres eljárásban nem volt vitatott az, hogy a település 1. polgármester a megállapodás 10. pontjának megsértésével a felperes illetményét még próbaidő alatt megemelte. A felperes illetményének 2020. március 1-től 2020. december 31-ig megvalósuló eltérítésének ténye valóban nem volt vitatott, azonban a felperes már a 2021. július 23-i 103.K.700.675/2021/7. számú észrevételében is kétségbe vonta, hogy a település 1. polgármester jogszabálysértő módon járt volna el a többletdíjazásként elrendelt illetményemelés során. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy az Mötv. 67. § (1) bekezdés f) pontja és 83. § c) pontja, továbbá a Kttv. 235. § (1) bekezdése és a 254. § (2) bekezdése egybevetése és helyes értelmezése alapján a polgármester, mint a munkáltatói jogok gyakorlója jogosult az illetmény megállapítására. A felperes fellebbezési ellenkérelmében pedig szintén helytállóan hivatkozott arra, hogy a megállapodás 10. pontja kizárólag a jegyző kinevezéséhez, felmentéséhez és jutalmazásához kívánja meg település 1, település 2 és település 3 településeinek polgármestereinek lakosságszám-arányos többségi döntését. Az illetmény megállapításához, eltérítéshez, túlmunka elszámolásához ezért közös döntés nem volt szükséges, arról az egyéb munkáltatói jogkörben az Mötv. 67. § (1) bekezdésének f) pontja alapján is település 1, a (gesztor) település polgármestere dönthetett. Mindez a Békés Megyei Kormányhivatal BE/02/122-4/2021. ügyiratszámom kiadott „szakmai segítségnyújtás” okiratából is levezethető. Ezen túlmenően annak vizsgálata, hogy a béremelés során a munkáltató, jelen esetben a település 1. polgármester részéről a jogszabályi rendelkezések betartásával került-e sor az illetmény, minősítés nélküli 2020. március 1-jétől való eltérítésére, meghaladta a jelen per kereteit, ugyanis erre az alperes a kormányhivatal szakmai segítségnyújtása alapján, csupán a perben hivatkozott, az nem képezte a felmentés indokát.

[30] Az alperes a felmentési okirat indoklásában az illetményemelés kapcsán nem azt sérelmezte, hogy arra a felperes minősítése és egyéb Kttv.-ben rögzített feltételek

bekövetkezése nélkül nem kerülhetett volna sor, hanem azt, hogy az nem közös többségi döntés eredményeként született.

Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az alperesi munkáltató a felmentést – főszabály szerint [Kttv. 63. § (3) bekezdés] – indokolni köteles. Az indokolásból a felmentés okának világosan ki kell tűnnie és a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy a felmentés indoka valós és okszerű. Az anyagi jogi jogértelmezésre jelen jogvitában és perben is irányadó MK 95. számú állásfoglalással kialakított ítélkezési gyakorlat szerint a világos indokolás követelményének megfelel az az indok, amely megjelöli azt a tény, körülményt, amelyre a munkáltató az intézkedést alapította és abból – függetlenül attól, hogy azt összefoglalóan vagy részletezően határozta meg – megállapítható, hogy miért nincs szükség a továbbiakban a munkavállaló munkájára (BH2001.395., Mfv.I.10.287/2015.). A bizonyítás azonban nem lépheti túl a felmondás indoklásának kereteit (MDII.143.). A munkáltatói intézkedés világos indoklása követelményének megtartottságát nem általában, hanem a jognyilatkozat címzettje tudomása (tudattartama) oldaláról kell értékelni (BH2017.348.I.). Nem felel meg a világos indokolás követelményének az olyan intézkedés, amely nem tartalmazza azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnik, hogy a munkavállaló munkájára miért nincs szükség, így az nem nyújt számára lehetőséget sem a felhozattak ellenőrzésére, sem a védekezésre. A felmentés indokolása a törvénynek akkor felel meg, ha az tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a munkáltató a felmentést alapította. Nem szükséges az ok részletes leírása, elegendő lehet az ok összefoglaló megjelölése is. Nincs helye azonban új felmentési ok bizonyításának, mivel a felmentés alaki érvényességi kelléke az írásbeliség, így az eljárás során csak az vizsgálható, amit az írásba foglalt jognyilatkozat tartalmaz (Mfv.I.10.189/2015.). A perbeli esetben a felmentésbe foglalt indoklás nem tartalmazza a fellebbezésben hivatkozott azon indokot, hogy a település 1i polgármester és a felperes megegyeztek abban, hogy település 2 és település 3 megkerülésével egyoldalúan növelik meg a felperes munkabérét, a felperestől elvárható lett volna, hogy egyrészt a jogszabályoknak megfelelően járjon el az illetményemelés tárgyában, másodsorban arról a másik kettő önkormányzatot is tájékoztassa és a megállapodást betartva közös ülésen történő döntést szerezzen be ezzel kapcsolatban. Erre nézve tehát egyrészt az alperes jogsértő módon kívánta bővíteni a felmentés indokát, másrészt a korábban kifejtettek szerint a gesztor polgármesternek a másik két megállapodásban részes önkormányzat polgármesterének lakosságszám-arányos többségi egyetértése nélkül is joga volt a felperes illetménye felől dönten. A fellebbezéssel érintett körben a felmentés a bizalomvesztésre okot adó magatartásként azt rögzítette, hogy a bér eltérítése és a költségvetés egyoldalú módosítása kimeríti azt a tény, hogy a jegyző feladatvégzése nem fegyelmezett és nem lényeglátó, a vezetőkkel való együttműködése nem történik meg ezek szerint a kinevezése óta. A felmentés ezen indoka annak szövegkörnyezete alapján arra utalt, hogy a jegyző bére egyoldalúan, a település 2i polgármester megkerdezése nélkül, a megállapodás 10. pontja megsértésével, azaz nem közös döntés eredményeként került emelésre, amely aránytalan terhet ró a kirendeltségekre és az elfogadott költségvetésre. A munkáltató intézkedésének alperes által kiemelt indokolásából tehát nem lehetett a felperes - alperes által a fellebbezésben állított - jogsértő, és bizalomvesztést megalapozó magatartására következtetni, ilyen értelemben az nem tekinthető világos indoklásnak sem. A bizalomvesztésre alapított felmentés ezen indokának összefoglaló megjelölése nem azt tartalmazta, hogy a felperes a település 1i polgármesterrel megegyezett abban, hogy a másik két polgármester megkerülésével egyoldalúan növelik meg a felperes munkabérét, vagy a felperestől elvárható lett volna, hogy egyrészt a jogszabályoknak megfelelően járjon el az illetményemelés tárgyában, másodsorban arról a másik kettő önkormányzatot is tájékoztassa és a megállapodást betartva közös ülésen történő döntést szerezzen be ezzel kapcsolatban. Ennek hiányában az alperes a perben sem hivatkozhatott a felperesnek fent részletezett a

másik két önkormányzatot megkerülő, jogsértőként állított, és feljük elvárható magatartására.

[31] A Kttv. 66. § (1) - (2) bekezdése értelmében bizalomvesztésnek minősül, ha a kormánytisztviselő a 76. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget. A bizalomvesztés indoka kizárólag a kormánytisztviselő magatartásában, illetve munkavégzésében megnyilvánuló és bizonyítható tény lehet. A Kttv. 76. § (2) bekezdése szerint, ha a kormánytisztviselő vezetői iránti szakmai lojalitással köteles ellátni feladatait. Szakmai lojalitás alatt kell érteni különösen a vezető által meghatározott szakmai értékek iránti elkötelezettséget, a vezetőkkel és a munkatársakkal való együttműködést, a szakmai elhivatottsággal történő fegyelmezett és lényeglátó feladatvégzést. A Kúria már számos döntésében [BH2002.116., 3/2016. KMK vélemény 5. pont, BH2016.M.24., Mfv.II.10.286/2016/3., Mfv.II.10.179/2017/5., Kfv.IX.37.673/2019/5.] kifejtette, hogy a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy a felmondás indoka valós és okszerű. A bizalomvesztés erkölcsi jellegű, a munkavégzésben megnyilvánuló bizalmi elvet juttatja kifejezésre, ami az érintettek közötti szubjektív érzésen túli körülmény, nem lehet személyes szimpátia vagy antipátia kérdése, így csak a munkavállaló magatartásában vagy munkájában megnyilvánuló és bizonyítható objektív tényeken alapulhat.

[32] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felmentés jogellenesen kérte számon a személyi illetménye megállapítását és az ezzel kapcsolatos kommunikáció hiányát a felperesen, mivel az nem a felperes, hanem a munkáltatói jogkör gyakorlója hatáskörébe tartozik. A béremléssel kapcsolatos vita nem róható a felperes terhére; az együttműködés körében felperes mulasztását az alperes nem bizonyította.

[33] A kifejtettek alapján a fellebbezésben foglaltak a törvényszék által megállapított felmentés jogellenessége cáfolatára és megdöntésére alkalmatlannak bizonyultak, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[34] A felperes perköltsége megállapítását a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontjára és (5) bekezdésre utalással számított fel, amely alapján a másodfokú bíróság a felperes pernyertessége folytán az alperest kötelezte a Kp. 99. § (3) bekezdés és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdésének megfelelően, a pertárgyérték alapulvételével annak megfizetésére.

[35] Az alperes személyes illetékmentessége révén nem köteles a feljegyzett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után annak 46. § (1) bekezdése szerinti mértékkel számított 385.600 forint fellebbezési eljárási illetéket viselni, ezért a másodfokú bíróság a másodfokú eljárási illeték általi viseléséről a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel rendelkezett.

[36] Az ítélet ellen fellebbezésnek a Kp. 99. § (1) bekezdése szerint nincs helye.

Záró rész

Budapest, 2023. május 10.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
-----------------------	-----------------------------	--------------------------------------

a tanács elnöke	előadó bíró	bíró
-----------------	-------------	------